

zaaknummer 2014W1308
Tussenbeslissing 12 oktober 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) de volgende tussenbeslissing inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende in [land],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

[naam],
geboren op [datum], van wie onbekend is of hij nog in leven
dan wel overleden is,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
destijds werkzaam als docent [vak] van het [naam] college te [plaats]

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 september 2014. In het klaagschrift wordt melding gemaakt van seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde in het jaar 1969. Aangeklaagde was toen docent [vak] van klager op het [college] te [plaats].

Op 28 januari 2015 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift (preliminair verweerschrift) ingekomen van mr. P.J. klein Gunnewiek, juridisch adviseur van de Orde der Jezuiten. Zij heeft de Klachtencommissie verzocht, alvorens de klacht inhoudelijk te behandelen, een beslissing te nemen omtrent haar bevoegdheid.

Op 13 maart 2015 is bij de griffie een reactie op het preliminair verweerschrift ingekomen van mr. Bomers.

Op 21 mei 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan deze tussenbeslissing te noemen leden. Klager is niet verschenen. Wel is verschenen zijn juridisch adviseur mr. Bomers. Zij heeft het standpunt van klager nader toegelicht. Namens de orde der Jezuiten is verschenen pater [naam] bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. P.J. klein Gunnewiek, advocaat te Utrecht.

De Klachtencommissie heeft voorts kennis genomen van het e-mailbericht van mr. klein Gunnewiek van 28 mei 2015 met als bijlagen:

- Officiële kennisgeving van oprichting van het gymnasium door de [naam]stichting ([afkorting]) aan het ministerie (1895)

- Het reglement van het gymnasium (1895)
- Voorbeeld akte van aanstelling (1923)
- Akte van oprichting en statuten [afkorting] (1887)
- Huishoudelijk reglement [afkorting] (1953)

2. Beoordeling van de bevoegdheid van de Klachtencommissie.

2.1. Namens de Orde der Jezuiten is aangevoerd dat aangeklaagde in 1969, ten tijde van het door klager gestelde gepleegde misbruik, een leek was (docent [vak]). Seksueel misbruik door leken valt alleen dan onder het toepassingsgebied van de Procedure indien het plaats vindt tijdens de vervulling van een kerkelijke functie (Art. 1.2. van de Procedure). De Orde der Jezuiten stelt zich op het standpunt dat een onderwijsfunctie niet kan worden beschouwd als een kerkelijke functie en het [college] niet kan worden aangemerkt als een kerkelijke instelling.

2.2. De Klachtencommissie zal in dit stadium van de Procedure slechts een voorlopige beslissing nemen omtrent haar bevoegdheid en de volgende vraag beantwoorden : “Kon het [college] ten tijde van de periode van het misbruik in 1969 worden aangemerkt als een kerkelijke instelling als bedoeld in de Procedure of kon het daarmee gelijkgesteld worden en, zo ja, werd het gestelde misbruik gepleegd tijdens het vervullen van een kerkelijke functie?”

2.3. Naar aanleiding van de overgelegde stukken en haar eerdere beslissingen overweegt de Klachtencommissie als volgt.

Uit de stukken blijkt dat het Ignatiuscollege werd opgericht door de [naam]stichting, gevestigd te [plaats] ("de Stichting"). Uit de stukken blijkt voorts dat de Stichting het [college] tot 1980 in stand heeft gehouden, derhalve eveneens in 1969.

Niet blijkt van een erkenning door de bisschop van Haarlem als bedoeld in art. VII van het Reglement RK Kerkgenootschap van 7 juni 1923, zodat de Stichting niet op die grond als een kerkelijke instelling kan worden aangemerkt.

Uit de statuten van de Stichting blijkt evenmin van zodanige bepalingen dat de Stichting op grond daarvan met een kerkelijke instelling moet worden gelijk gesteld.

In klacht 2010T235 waarin de bijzondere kamer op 8 augustus 2013 een beslissing heeft gegeven was de klacht eveneens gericht tegen een leek, die werkzaam was in een internaat in dienst van een burgerlijke stichting die geen kerkelijke instelling was en die niet op grond van haar statuten met een kerkelijke instelling gelijk kon worden gesteld.

De bijzondere kamer stelde de vraag of "er een zodanige mate van zeggenschap over de dagelijkse gang van zaken in de instelling berustte bij een kerkelijke overheid dat de instelling moet worden gelijk gesteld aan een kerkelijke instelling", en beantwoordde die vraag vervolgens bevestigend, onder meer omdat de leiding van het internaat op grond van een overeenkomst door de stichting was toevertrouwd aan een Congregatie, dat het bestuur van de Congregatie de broeder-directeur benoemde en dat de broeder-directeur de stichting als werkgever vertegenwoordigde.

De Klachtencommissie beschikt niet over een document waaruit van een overeenkomst blijkt zoals hierboven bedoeld. Wel blijkt uit het toegezonden voorbeeld van een leraarsaanstelling dat de rector (tot 1980 naar de Klachtencommissie aanneemt een Jezuiet) leerkrachten aanstelde "daartoe gemachtigd door de [naam] stichting".

Het [college] stond algemeen bekend als een Jezuïetencollege en de docenten waren Jezuïeten aangevuld met lekendocenten. Namens de Orde is ook bevestigd, dat het [college] onder de verantwoordelijkheid van de Jezuïeten viel. Uit het overgelegde voorbeeld van de akte van aanstelling van een leraar van het Ignatiuscollege blijkt dat de aanstelling geschiedde door de rector op grond van een (naar de Klachtencommissie aanneemt) doorlopende machtiging door de [naam]stichting.

Op grond van de voorgaande overwegingen gaat de Klachtencommissie er vooralsnog van uit dat de Orde in 1969 doorslaggevende zeggenschap uitoefende op dagelijkse gang van zaken op het [college], zodat het [college] daarom met een kerkelijke instelling gelijk gesteld moet worden en de provinciaal van de Orde der Jezuïeten als kerkelijk gezagsdrager dient te worden aangemerkt.

De Orde der Jezuïeten wordt echter in de gelegenheid gesteld om voorafgaande aan de zitting waarin het gestelde misbruik inhoudelijk zal worden besproken, aan de hand van stukken aan te tonen dat dit voorlopig oordeel onjuist is.

2.4. Vervolgens dient de Klachtencommissie de vraag te beantwoorden of gezegd moet worden dat aangeklaagde het gestelde misbruik heeft gepleegd in de uitoefening van een kerkelijke functie in de zin van de Procedure. De Klachtencommissie is van oordeel dat die vraag in het geval van een katholieke school die met een kerkelijke instelling gelijk gesteld wordt bevestigend beantwoord moet worden. De reden is dat de functie van een leraar op een dergelijke school essentieel en dragend is voor het bereiken van het doel waarvoor de school in stand wordt gehouden, n.l. de godsdienstige en wetenschappelijke vorming van katholieke jongens.

2.5. De Klachtencommissie komt tot het voorlopig oordeel dat zij bevoegd is de klacht te behandelen, dat de Orde der Jezuïeten als kerkelijk gezagsdrager wordt aangemerkt, dat het seksueel misbruik door aangeklaagde, zo dit is gepleegd, is gepleegd in de uitoefening van een kerkelijke functie in de zin van de Procedure en dat de behandeling dient te worden voortgezet.

3. De tussenbeslissing

De Klachtencommissie verklaart zich op basis van de thans bekende stukken bevoegd de klacht te behandelen en bepaalt dat de Orde der Jezuïeten in de gelegenheid wordt gesteld om binnen vier weken na de dag van deze tussenbeslissing onder overlegging van nadere documenten aan te tonen dat het standpunt van de Klachtencommissie betreffende de bevoegdheid onjuist is en / of inhoudelijk te reageren op de klacht.

Deze tussenbeslissing is genomen op 12 oktober 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen deze tussenbeslissing is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van de eindbeslissing schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

